

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Практичні завдання
з навчальної дисципліни
"МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ СТАТИСТИКИ"
для студентів напряму підготовки
6.030506 "Прикладна статистика"
денної форми навчання

Затверджено на засіданні кафедри статистики та економічного прогнозування.

Протокол № 13 від 07.03.2014 р.

Укладачі: Раєвнєва О. В.
Наумов І. Г.
Свидло Г. І.

П69 Практичні завдання з навчальної дисципліни "Методологія і організація статистики" для студентів напряму підготовки 6.030506 "Прикладна статистика" денної форми навчання / укл. О. В. Раєвнєва, І. Г. Наумов, Г. І. Свидло. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 40 с. (Укр. мов.)

Подано практичні завдання з навчальної дисципліни за змістовим модулем "Методи і технологія збору та агрегування статистичних даних щодо соціально-економічних явищ і процесів", які мають сформувати й закріпити у студентів уміння та навички щодо методологічних засад організації державних статистичних спостережень, функціонування органів державної статистики України, сформувати необхідну сукупність теоретичних та практичних знань для можливості управління статистичною роботою на регіональному рівні.

Рекомендовано для студентів напряму підготовки 6.030506 "Прикладна статистика" денної форми навчання.

Вступ

Особливе місце в механізмі управління економікою належить статистиці, оскільки склад інформації, її надійність та актуальність визначають якісний рівень прийнятих управлінських рішень. Наявність систематичної й повної інформації про соціально-економічні процеси і явища, що відбуваються в суспільстві, стає необхідною умовою ефективного функціонування органів влади на державному й регіональному рівнях. У цьому зв'язку забезпечення інформаційних запитів управлінських структур є одним із найбільш актуальних завдань статистики, вирішення якого сприятиме успішному реформуванню економіки. З розвитком ринкових відносин тісно зв'язане подальше вдосконалення методології і організації статистики України, гармонізація її з європейськими стандартами.

Відповідно до цього в системі економічної освіти суттєва роль відведена методології і організації статистики як фундаментальній дисципліні з циклу математичної та загальноекономічної підготовки фахівців за напрямками з економіки і підприємства.

Практичні завдання навчальної дисципліни "Методологія і організація статистики" призначені для аудиторних практичних занять і самостійної роботи студентів за змістовим модулем "Методи і технологія збору та агрегування статистичних даних щодо соціально-економічних явищ і процесів". Кожна тема навчальної дисципліни супроводжується рішенням типових завдань у вигляді методичних рекомендацій, а також комплексом практичних завдань.

Метою викладення навчальної дисципліни є формування теоретичних знань, прикладних вмінь та навичок щодо організаційно-правових засад функціонування органів державної статистики, методології організації та проведення державних статистичних спостережень, набуття необхідної сукупності теоретичних та практичних знань для можливості планування та управління комплексом статистичних робіт на регіональному рівні.

Предметом навчальної дисципліни є планування, організація та проведення державних статистичних спостережень на різних рівнях агрегації (район – область – держава).

Об'єктом дисципліни є методологія організації, проведення та узагальнення підсумків державних статистичних спостережень.

Для досягнення мети ставляться такі основні **завдання**:

комплексне вивчення системи нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері статистики, регламентують побудову та функціонування органів державної статистики на всіх рівнях ієрархії;

узагальнення та систематизація теоретико-методичних та організаційно-практичних основ проведення державних статистичних спостережень з метою отримання всебічної та об'єктивної статистичної інформації;

напрацювання навичок статистичної роботи за її основними напрямками, методів узагальнення, аналізу, поширення, збереження та захисту статистичної інформації, забезпечення її достовірності та надійності, адаптованості до потреб користувачів;

прийняття на основі результатів державних статистичних досліджень компетентних управлінських рішень, дорадчих рекомендацій з метою оптимізації соціально-економічних процесів, виявлення та усунення диспропорцій, визначення трендів та тенденцій розвитку.

Кваліфікаційні вимоги до студентів з навчальної дисципліни "Методологія і організація статистики"

Необхідна навчальна база перед початком вивчення дисципліни

З метою кращого засвоєння навчального матеріалу дисципліни студенти повинні до його початку опанувати знаннями та навичками в галузі економічної теорії, теорії ймовірності, мікроекономіки та макроекономіки (табл. 1).

Вирішення поданих практичних завдань та обговорення питань семінарських занять із навчальної дисципліни сприятиме набуттю студентами професійних компетентностей для проведення державних статистичних спостережень на різних рівнях агрегації (район – область – держава).

**Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни
"Методологія і організація статистики"
за Національною рамкою кваліфікацій України**

Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4
Здатність до дослідження методологічних засад методології і організації статистики (теми 1, 2)			
Знання загальної теорії виникнення статистики, предмету та методів методології і організації статистики	Здатність застосовувати методи методології організації статистики задля аналізу роботи територіальних (область, район) органів державної статистики	Сприяння створенню знань щодо основ методології і організації статистики	Здатність до узагальнення теоретичних та методичних підходів методології і організації статистики
Здатність до здійснення статистичного спостереження населення (теми 3, 7)			
Знання програмно-методологічних та організаційних питань статистичного спостереження населення	Здатність розробляти план статистичного спостереження	Вміння вести дискусію з респондентами й презентувати результати статистичних досліджень їх користувачам	Здатність до творчого підходу у вирішенні професійних завдань

1	2	3	4
Здатність щодо засвоєння загальних положень статистики (тема 4)			
Знання основних класифікацій, що використовуються у статистичній практиці	Здатність використання системи класифікацій при побудові реєстру статистичних одиниць	Сприяння створенню знань та ефективне управління ними	Здатність використовувати класифікатори на різних етапах державних статистичних спостережень
Здатність до аналізу показників державної статистичної звітності (тема 5)			
Знання методів зведення та групування, оцінки динамічних рядів	Здатність узагальнювати систему показників державних статистичних спостережень	Сприяння створенню знань та ефективне управління ними	Здатність до розробки та обґрунтування управлінських рішень на основі аналізу системи показників державних статистичних спостережень
Здатність перевіряти достовірність статистичної інформації (тема 6)			
Знання методів контролю статистичної звітності	Здатність контролювати стан статистичної звітності об'єктів згідно з інструкціями щодо її заповнення	Вміння контролювати достовірність інформації шляхом перевірки взаємозв'язку показників	Здатність до розробки та обґрунтування управлінських рішень на основі аналізу статистичної звітності
Здатність впроваджувати статистичну методологію (тема 8)			
Знання методів побудови, ведення та використання баз даних статистичної інформації	Здатність використання електронної звітності у системі збору, контролю та обробки статистичної інформації	Вміння користуватися комп'ютерною технікою, засобами телекомунікацій та оргтехнікою	Здатність до розробки та обґрунтування управлінських рішень на основі результатів державних статспостережень

Змістовий модуль 1. Методи і технологія збору та агрегування статистичних даних щодо соціально-економічних явищ і процесів

Тема 1. Становлення та розвиток статистики як виду суспільної діяльності

Питання до семінарського заняття

1. Об'єктивні умови виникнення статистики як виду суспільної діяльності.
2. Місце статистики у системі управління державою. Історичний огляд становлення та розвитку статистики.
3. Організаційні форми статистичної діяльності на різних історичних етапах.
4. Становлення та розвиток статистики у стародавньому світі та середньовіччі.
5. Земська статистика у Російській імперії.
6. Перепис населення 1897 року.
7. Провідні статистики Росії. Створення радянської статистики, її організаційна побудова, досягнення, проблеми та недоліки.
8. Розвиток статистики на теренах України до 1991 року.
9. Становлення та розвиток статистики у незалежній Україні.
10. Принципові відміни у функціонуванні статистики в умовах планової та ринкової економіки.
11. Побудова органів державної статистики та її вдосконалення.
12. Основні завдання органів державної статистики України та їх місце у системі управління державою на сучасному етапі.
13. Адаптація організаційно методологічного інструментарію статистики України до міжнародних стандартів, участь у міжнародному співробітництві з питань статистики.
14. Підвищення суспільної спрямованості державної статистики.

Тема 2. Правові та організаційні засади функціонування державної статистики України

Питання до семінарського заняття

1. Система законодавчих актів, що регулюють статистичну діяльність в Україні. Конституція України щодо організації державної статистики.
2. Держстат України як центральний орган державної виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

3. Система територіальних та функціональних органів Держстату.
4. Ієрархічна вертикаль органів державної статистики. Положення про територіальні органи державної статистики.
5. Головне управління статистики у Харківській області: структура, завдання, права та обов'язки.
6. Основні напрями діяльності органів державної статистики.
7. Планування роботи територіальних (область, райони) органів державної статистики. План державних статистичних спостережень, його зміст та структура.
8. Організаційна, статистична, економічна та перевірна робота. Контроль за виконанням планів та якістю робіт.

Тема 3. Методологічні та організаційні засади державних статистичних спостережень

Питання до семінарського заняття

1. Види статистичних спостережень. Суцільні та несучільні обстеження.
2. Організація систем (комплексів) статистичних даних.
3. Статистичні спостереження за видами економічної діяльності.
4. Галузева і міжгалузева статистики.
5. Вихідна та вхідна інформація. Агрегування вхідної інформації. Групування (розрізи) вихідної інформації.
6. Зведені звіти, аналітичні таблиці, динамічні ряди. Передача, архівування та збереження інформації.
7. Організація інформаційних потоків.
8. Проблема переходу на дворівневу систему органів державної статистики і відповідні зміни у порядку збору, обробки та передачі первинної статистичної інформації.
9. Організаційні і технічні заходи Головного управління статистики у Харківській області у ході запровадження дворівневої системи.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання 1. Визначити об'єкт спостереження, одиницю сукупності, скласти програму спостереження під час вивчення фінансового стану підприємства. Дати визначення переліченим категоріям.

Завдання 2. Серед вибірково обстежених 1 000 сімей регіону за рівнем доходу на душу населення (вбірка 2 %-ва, механічна) малозабезпечених виявилось 200 сімей. Потрібно з імовірністю 0,954 визначити частку малозабезпечених сімей регіону.

Завдання 3. Методом випадкового (безповторного) відбору було опитано 5 % студентів про час, який вони витрачають на дорогу до інституту. В результаті отримано ряд розподілу (табл. 2).

Таблиця 2

Розподіл витраченого часу студентів на дорогу до університету

Час який витрачає студент на дорогу, хв	Кількість студентів, осіб
до 20	7
20 – 30	13
30 – 40	30
40 – 50	16
50 – 60	18
Більше 60	6

На підставі даних вибіркового обстеження обчисліть:
середній час, який витрачається на дорогу до інституту;
середнє квадратичне відхилення;
з ймовірністю 0,997 можливі межі, в яких знаходиться середній час, що витрачається на дорогу всіма студентами інституту;
з ймовірністю 0,954 можливі межі частки студентів, які витрачають на дорогу до 30 хв.

Завдання 4. За даними випадкового безповторного відбору в місті, якому мешкає 17 тис. сімей, передбачається визначити частку сімей з дітьми ясельного віку. Якою повинна бути чисельність вибірки, аби з ймовірністю 0,954 помилка вибірки не перевищувала 0,02, якщо на основі попередніх обстежень відомо, що дисперсія дорівнює 0,4?

Завдання 5. З метою контролю за дотриманням норм витрат металу проведено вибіркоче спостереження партії заготовок деталей, які надходять з ливарного цеху. Вага відібраних 10 зразків становила, г: 520, 565, 550, 540, 525, 485, 515, 595, 500, 555.

Визначте:

а) середню вагу перевірених заготовок деталей, граничну похибку та довірчі межі для середньої з ймовірністю 0,95;

б) чи відповідають фактичні витрати металу на виготовлення деталей установленій нормі – 525 г?

Висновки зробіть із тією ж ймовірністю.

Завдання 6. За результатами вибіркового обстеження 100 домогосподарств, які ведуть індивідуальну забудову, у 17 з них основним джерелом коштів був кредит під заставу нерухомості.

Визначте частку індивідуальних забудовників, які брали кредит під заставу нерухомості, та довірчі межі частки з імовірністю 0,997.

Чи погоджуються вибіркові дані з твердженням, що кожний третій індивідуальний забудовник брав кредит під заставу нерухомості?

Завдання 7. Проектується опитування підприємств з приводу оцінки економіко-правових умов їхньої діяльності. Визначте обсяг вибіркової сукупності, щоб з імовірністю 0,997 відносна похибка вибірки не перевищила 7 %. За результатами попереднього опитування 75 % підприємців вважали умови діяльності несприятливими.

Тема 4. Система класифікацій соціально-економічних об'єктів та явищ

Питання до семінарського заняття

1. Необхідність існування державної система класифікацій. Система класифікацій радянської статистики.
2. Завдання гармонізації національної системи класифікацій з міжнародними.
3. Класифікатори: призначення, побудова, використання, вдосконалення.
4. Основні класифікатори, що використовуються в статистичній практиці.
5. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД), її відмінність від класифікатора галузей народного господарства.
6. Класифікації органів територіально-адміністративного устрою, форми власності, організаційно-правових форм господарювання.
7. Реєстр статистичних одиниць (РСО). Використання класифікацій у ході його побудови. Роль РСО в організації та проведенні державних статистичних спостережень.
8. Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України (ЄДРПОУ). Структура ЄДРПОУ.
9. Порядок ведення ЄДРПОУ в органах державної статистики.
10. Взаємодія державних реєстраторів і органів державної статистики. ЄДРПОУ як забезпечуюча підсистема РСО.
11. Використання ЄДРПОУ іншими державними органами та суб'єктами господарювання.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання 1. Визначити коди за КВЕД підприємства, що:

- вирощує зернові культури;
- відгодовує велику рогату худобу. Визначити за КОАТУУ код цього підприємства, якщо воно зареєстровано у с. Олександрівка Богодухівського району Харківської області.

Завдання 2. Визначити коди за КВЕД птахофабрики. Визначити за КОАТУУ код цього підприємства, якщо воно зареєстроване у с. Вербівка Балаклійського району Харківської області.

Завдання 3. Визначити за КВЕД код риболовецького кооперативу. Визначити код за КОАТУУ риболовецького кооперативу, якщо воно зареєстроване у с. Лиман Зміївського району Харківської області.

Завдання 4. Визначити за КВЕД код вугільної шахти. Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у смт. Кировськ Красно-Лиманського району Донецької області.

Завдання 5. Визначити за КВЕД код підприємства "Шебелинка-газовидобування". Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у смт. Червоний Донець Балаклійського району Харківської області.

Завдання 6. Визначити за КВЕД код підприємства Харківського кар'єроуправління з добування піску. Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у смт. Безлюдівка Харківського району Харківської області.

Завдання 7. Визначити за КВЕД код підприємства "Харківриба". Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у смт. Печеніги Печенізького району Харківської області.

Завдання 8. Визначити за КВЕД код підприємства Волчанського м'ясокомбінату. Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у м. Вовчанськ Харківської області.

Завдання 9. Визначити за КВЕД код Приколотнянського маслоекстракційного заводу. Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у смт. Приколотне Великобурлуцького району Харківської області.

Завдання 10. Визначити за КВЕД код підприємства Харківського жиркомбінату (маргарин). Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у Жовтневому районі м. Харкова.

Завдання 11. Визначити за КВЕД код Куп'янського молочно-консервного комбінату. Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у м. Куп'янськ Харківської області.

Завдання 12. Визначити за КВЕД код Новопокровського комбінату хлібопродуктів (борошно, крупа). Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у смт. Нова Покровка Чугуївського району Харківської області.

Завдання 13. Визначити за КВЕД код підприємства Куліничівського хлібозаводу. Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у смт. Куліничі Харківського району Харківської області.

Завдання 14. Визначити за КВЕД код підприємства Харківської кондитерської фабрики. Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у Ленінському районі м. Харкова.

Завдання 15. Визначити за КВЕД код чайної фабрики "Ахмад". Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване в Орджоникідзевському районі м. Харкова.

Завдання 16. Визначити за КВЕД код лікєро-горілчаного заводу "Прайм". Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у смт. Малинівка Чугуївського району Харківської області.

Завдання 17. Визначити за КВЕД код Харківської тютюнової фабрики. Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у смт. Рогань Харківського району Харківської області.

Завдання 18. Визначити за КВЕД код Первомайського ВО "Хімпром". Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у м. Первомайському Харківської області.

Завдання 19. Визначити за КВЕД код Лозівського ковальсько-механічного заводу. Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у м. Лозова Харківської області.

Завдання 20. Визначити за КВЕД код Панютинського заводу "Електродвигун". Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у смт. Панютине Лозівського району Харківської області.

Завдання 21. Визначити за КВЕД код Зміївської ТЕС. Визначити код за КОАТУУ цього підприємства, якщо воно зареєстроване у смт. Комсомольське Зміївського району Харківської області.

Тема 5. Економічна робота органів державної статистики

Питання до семінарського заняття

1. Місце економічної роботи у системі статутних завдань органів державної статистики.

2. Напрями та форми економічної роботи.

3. Планування економічної роботи на державному, обласному та районному рівнях.

4. Джерела фінансування економічної роботи. Форми економічної роботи: статистичні збірники, економічні доповіді, експрес-довіді, експрес-інформації.

5. Завдання органів статистики щодо оприлюднення та поширення статистичної інформації.

6. Забезпечення органів державної влади та місцевого самоврядування економіко-статистичною інформацією.

7. Взаємодія з науковими та навчальними закладами.

8. Проведення конференцій та круглих столів із користувачами статистичної інформації.

9. Поширення статистичної інформації через мережу інтернет та на електронних носіях.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання 1. Наявні дані про щільність населення за регіонами України на 1 січня 2013 року (рис. 1)

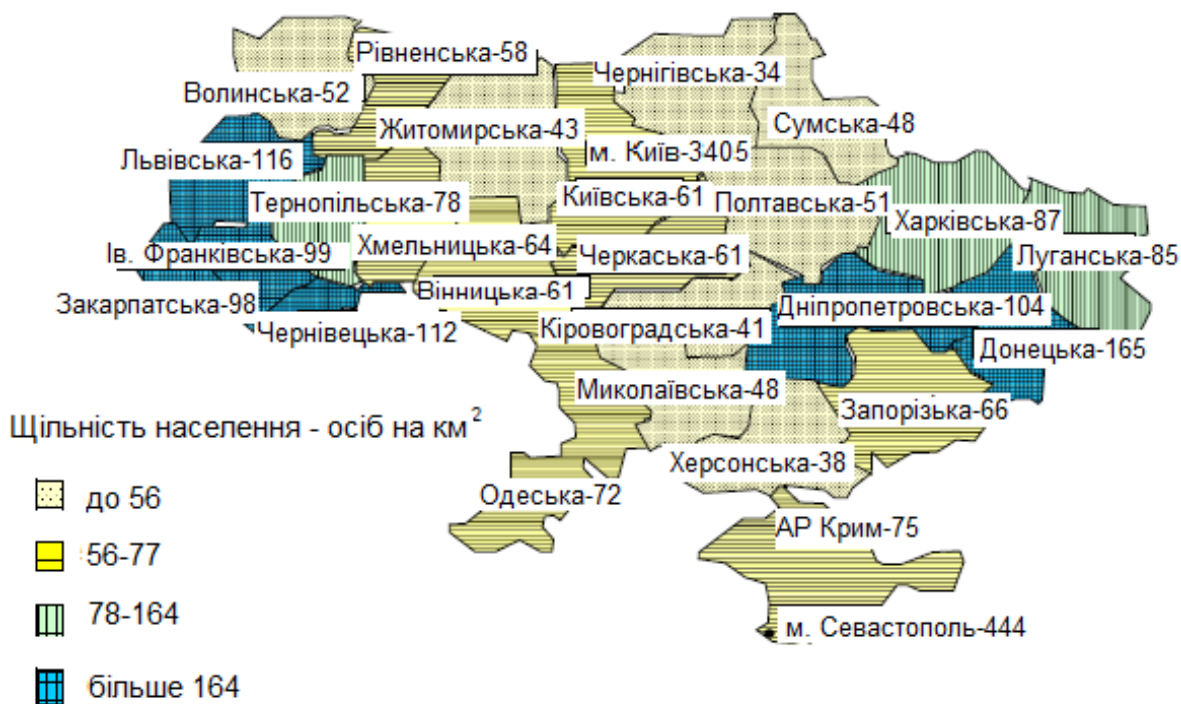
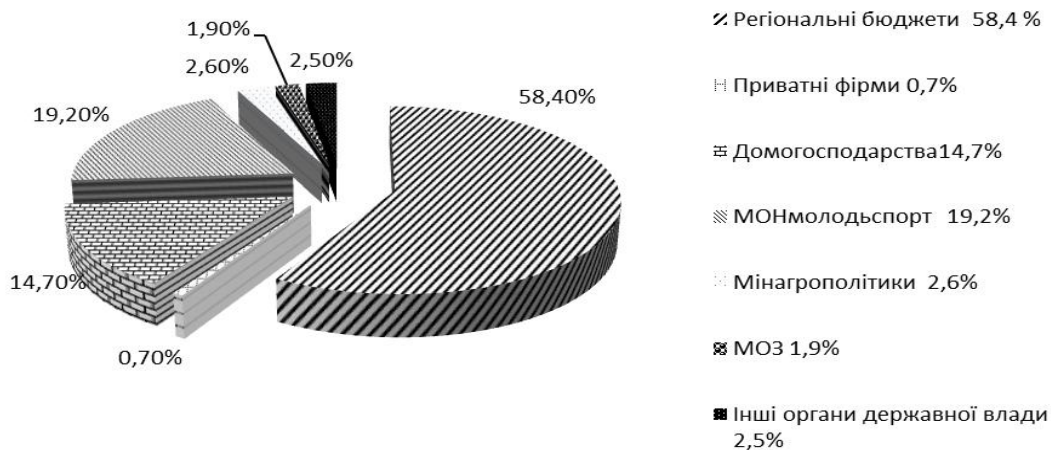

Рис. 1. Щільність населення за регіонами України на 1 січня 2013 року

Проаналізувати дані рис. 1 та зробити висновки.

Завдання 2. На рис 2 наведено дані щодо структури загальних витрат на освіту за фінансуючими організаціями в Україні в 2012 році.

Довідково: Державні установи – 84,6%;

Приватні компанії та домогосподарства – 15,4%

Рис 2. Структура загальних витрат на освіту за фінансуючими організаціями в Україні в 2012 році

Необхідно проаналізувати дані структури загальних витрат на освіту за джерелами фінансування в Україні та зробити аналітичні висновки.

Завдання 3. Маємо дані про кількість дітей у дошкільних навчальних закладах табл. 3.

Таблиця 3

**Кількість дітей у дошкільних навчальних закладах
1990 – 2012 рр.**

Роки	Кількість дітей у дошкільних навчальних закладах, тис. осіб
1990	2 428
1991	2 268
1992	2 063
1993	1 918
1994	1 736
1995	1 536
1996	1 342
1997	1 172
1998	1 103
1999	1 055
2000	983
2001	968
2002	973
2003	977
2004	996
2005	1 032
2006	1 081
2007	1 137
2008	1 195
2009	1 214
2010	1 273
2011	1 354
2012	1 428

Для аналізу динаміки кількості дітей у дошкільних навчальних закладах слід розрахувати:

- а) середню кількість дітей;
 - б) за 1990 – 2012 рр. абсолютні прирости.
- Зробити аналітичні висновки.

Завдання 4. Маємо данні про розподіл робітників за рівнем заробітної плати (табл. 4).

Розподіл робітників за рівнем заробітної плати, грн

Групи робітників за розміром заробітної плати на одного робітника, грн	Кількість робітників
до 1 300	12
1 300 – 1 800	25
1 800 – 2 300	63
2 300 – 2 800	155
2 800 – 3 300	20
3 300 – 3 800	15
Понад 3 800	10

Визначити середній розмір заробітної плати за допомогою середньої арифметичної зваженої та простої. Порівняти отримані дані.

Зробити аналітичні висновки.

Завдання 5. Наявні дані про середній розмір призначеної місячної пенсії пенсіонерам, які перебувають на обліку в органах Пенсійного фонду, грн.

Визначити за даними табл. 5:

- а) середній рівень пенсії за досліджуваний період;
- б) абсолютний приріст пенсії за 2008 – 2013 рр.;
- в) абсолютне значення одного відсотка приросту за 2008 – 2013 рр.

Середній розмір призначеної місячної пенсії пенсіонерам (1996 – 2013 рр.), грн

Роки	Середній розмір призначеної місячної пенсії пенсіонерам, грн
1	2
1996	38,7
1997	51,9
1998	52,2
1999	60,7
2000	68,9
2001	83,7
2002	122,5
2003	136,6

1	2
2004	182,2
2005	316,2
2006	406,8
2007	478,4
2008	776,0
2009	934,3
2010	1 032,6
2011	1 151,9
2012	1 253,3
2013	1 470,7

Надати економічну інтерпретацію.

Завдання 6. Наявні дані про кількість наявного населення України за 1990 – 2013 рр. (табл. 6).

Визначити за даними табл. 6 темпи зростання та приросту кількості наявного населення України ланцюговим та базисним способом.

Таблиця 6

Кількість наявного населення України за 1990 – 2013 рр.

Роки	Кількість наявного населення, тис. осіб
1	2
1990	51 838,5
1991	51 944,4
1992	52 056,6
1993	52 244,1
1994	52 114,4
1995	51 728,4
1996	51 297,1
1997	50 818,4
1998	50 370,8
1999	49 918,1
2000	49 429,8
2001	48 923,2
2002	48 457,1
2003	48 003,5
2004	47 622,4
2005	47 280,8
2006	46 929,5

1	2
2007	46 646,0
2008	46 372,7
2009	46 143,7
2010	45 962,9
2011	45 778,5
2012	45 633,6
2013	45 553,0

Зробити аналітичні висновки.

Завдання 7. Наявні дані про витрати часу на виробництво однойменної продукції за п'ятьма підприємствами у третьому кварталі 2012 року (годин): 45; 56; 62; 47; 67.

Визначити середні витрати часу на одиницю продукції за п'ятьма підприємствами.

Пояснити вибір середньої.

Зробити висновки.

Завдання 8. Наявні дані про туристичні потоки за 2000 – 2012 рр. (табл. 7).

Таблиця 7

Туристичні потоки за 2000 – 2012 рр.

Роки	Кількість громадян України, які виїжджали за кордон, усього	Кількість іноземних громадян, які відвідали Україну, усього	Кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності України, усього	Із загальної кількості туристів:		
				іноземні туристи	туристи-громадяни України, які виїжджали за кордон	внутрішні туристи
1	2	3	4	5	6	7
2000	13 422 320	6 430 940	2 013 998	377 871	285 353	1 350 774
2001	14 849 033	9 174 166	2 175 090	416 186	271 281	1 487 623
2002	14 729 444	10 516 665	2 265 317	417 729	302 632	1 544 956
2003	14 794 932	12 513 883	2 856 983	590 641	344 332	1 922 010
2004	15 487 571	15 629 213	1 890 370	436 311	441 798	1 012 261
2005	16 453 704	17 630 760	1 825 649	326 389	566 942	9 32 318
2006	16 875 256	18 935 775	2 206 498	299 125	868 228	1 039 145
2007	17 334 653	23 122 157	2 863 820	372 455	336 049	2 155 316
2008	15 498 567	25 449 078	3 041 655	372 752	1 282 023	1 386 880
2009	15 333 949	20 798 342	2 290 097	282 287	913 640	1 094 170

1	2	3	4	5	6	7
2010	17 180 034	21 203 327	2 280 757	335 835	1 295 623	649 299
2011	19 773 143	21 415 296	2 199 977	234 271	1 250 068	715 638
2012	21 432 836	23 012 823	3 033 647	269 969	1 956 483	807 195

Провести аналіз даних табл. 7 за допомогою середніх величин.

Завдання 9. Використовуючи взаємозв'язок індивідуальних індексів, визначити відсутні значення індексів (табл. 8):

- 1) кількості продукції, виробленої за одиницю часу;
- 2) витрат часу на виробництво одиниці продукції;
- 3) фізичного обсягу продукції;
- 4) витрат часу на виробництво всієї продукції.

Таблиця 8

Індекси

Рік	Індекс кількості продукції, виробленої в одиницю часу	Індекс витрат часу на виробництво одиниці продукції	Індекс фізичного обсягу продукції	Індекс витрат на виробництво всієї продукції
2009	108	116
2010	103	115
2011	...	95	110	...
2012	...	89	...	112
2013	91	...	91	...

Надати економічну інтерпретацію отриманих даних.

Завдання 10. Наявні дані про випуск однорідної продукції підприємствами (табл. 9).

Таблиця 9

Дані про випуск і собівартість продукції

№ підприємства	Випуск продукції, тис. од.		Собівартість одиниці продукції, грн	
	базисний період	звітний період	базисний період	звітний період
1	500	550	28	32
2	370	450	46	42
3	220	260	12	12

Визначити за трьома видами продукції:

1) загальні індекси середньої собівартості продукції змінного та постійного складу, структурних зрушень;

2) абсолютний приріст середньої собівартості за рахунок зміни собівартості та структури виробленої продукції;

3) провести факторний аналіз витрат виробництва, використовуючи показники середньої собівартості.

Зробити висновки за розрахунками.

Завдання 11. Відомі такі дані про продаж товару на 3 ринках міста (табл. 10):

Таблиця 10

Дані про продаж товару

Ринки	Кількість одиниць товару, тис. од.		Ціна за одиницю, грн.	
	базисний період	звітний період	базисний період	звітний період
Олексіївський	350	400	11	12
Центральний	250	150	15	14
Салтівський	700	900	10	11

За даними табл. 10 необхідно визначити:

зведені індекси товарообігу, фізичного обсягу продукції, цін;

індекси середньої ціни товару (змінного, фіксованого складу та структурних зрушень).

Надати економічну інтерпретацію отриманим даним.

Завдання 12. Наявні дані про витрати праці на підприємстві та про індекси трудомісткості виробництва (табл. 11).

Таблиця 11

Дані про витрати праці на підприємстві та про індекси трудомісткості виробництва

Цех	Витрати часу, тис. людино-годин		Індивідуальний індекс трудомісткості, %
	звітний період	базисний період	
№ 1	20,0	19,5	0,96
№ 2	15,4	14,3	0,93
№ 3	8,6	8,0	0,99

Визначити, як змінилася середня ціна продажу за період, якщо індекс структурних зрушень склав 123 %, а індекс постійного складу відповідав 120 %.

Користуючись даними про витрати праці на підприємстві та про індекси трудомісткості виробництва, розрахувати загальні індекси трудомісткості та трудовитрат.

Зробити аналітичні висновки.

Завдання 13. Наявні дані про кількість суб'єктів ЄДРПОУ, взятих на облік/знятих з обліку (табл. 12)

Таблиця 12

Кількість суб'єктів ЄДРПОУ, взятих на облік/знятих з обліку

Назва регіону	Усього суб'єктів ЄДРПОУ станом на 01.03.2014 р.
Україна	1 375 789
Автономна Республіка Крим	57 351
області	
Вінницька	33 396
Волинська	21 164
Дніпропетровська	106 907
Донецька	97 680
Житомирська	27 458
Закарпатська	21 795
Запорізька	49 981
Івано-Франківська	25 828
Київська	57 394
Кіровоградська	25 391
Луганська	47 321
Львівська	69 824
Миколаївська	40 980
Одеська	80 098
Полтавська	37 752
Рівненська	20 808
Сумська	24 684
Тернопільська	22 686
Харківська	80 306
Херсонська	30 754
Хмельницька	28 187
Черкаська	29 413
Чернівецька	17 885
Чернігівська	20 879
м. Київ	283 652
м. Севастополь	16 215

Розрахувати відносну величину структури. Зробити висновки.

Завдання 14. Наявні дані про молодь та працівників передпенсійного віку (у % до облікової кількості штатних працівників) за регіонами у 2012 році (рис. 3).

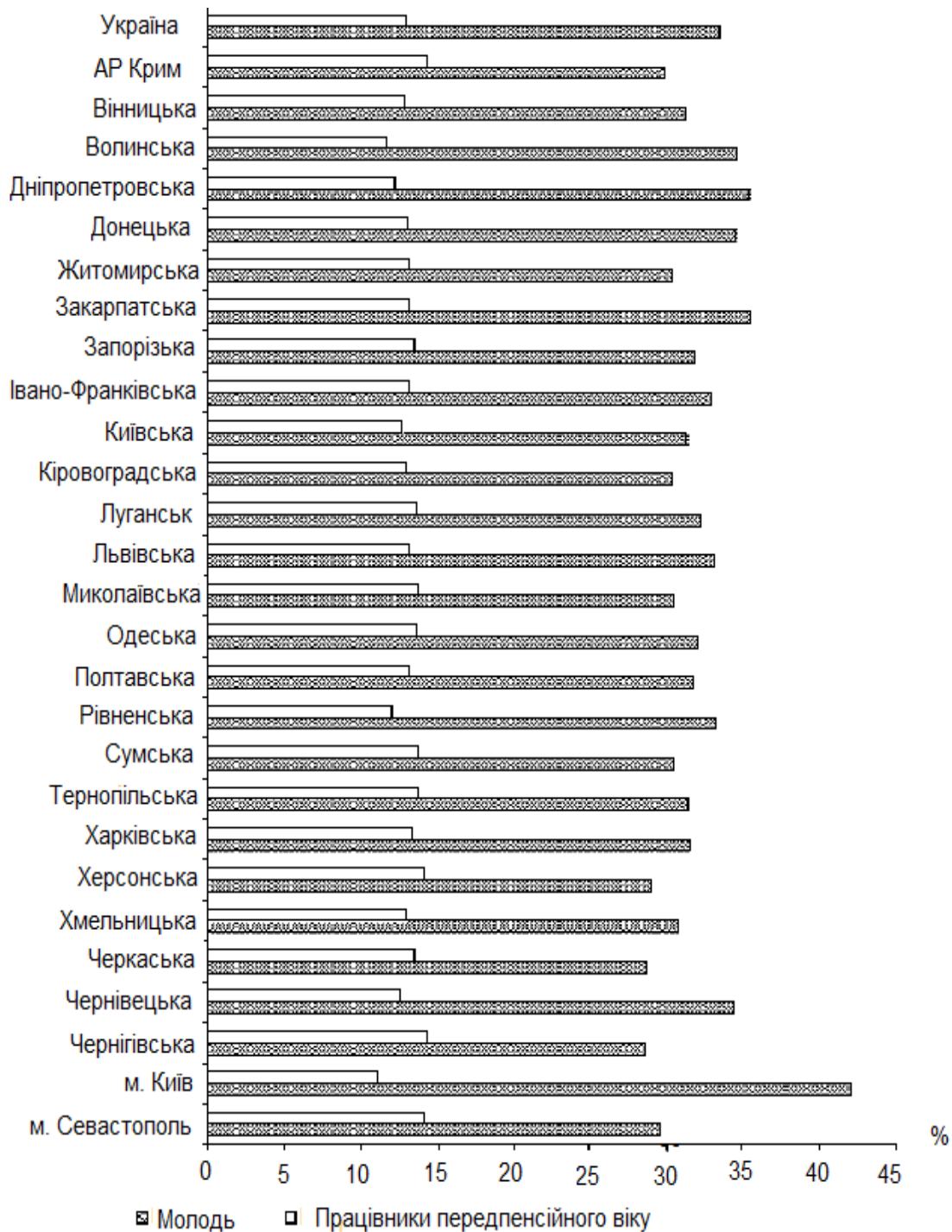

Рис. 3. Дані про молодь та працівників передпенсійного віку

Необхідно проаналізувати дані, які наведено на рис. 3 та зробити аналітичні висновки.

Завдання 15. На рис. 4, 5 наведено дані про рівень безробіття населення та безробіття серед економічно активного населення працездатного віку за статтю та місцем проживання у % до економічно активного населення відповідної вікової групи у 2011 – 2012 рр.

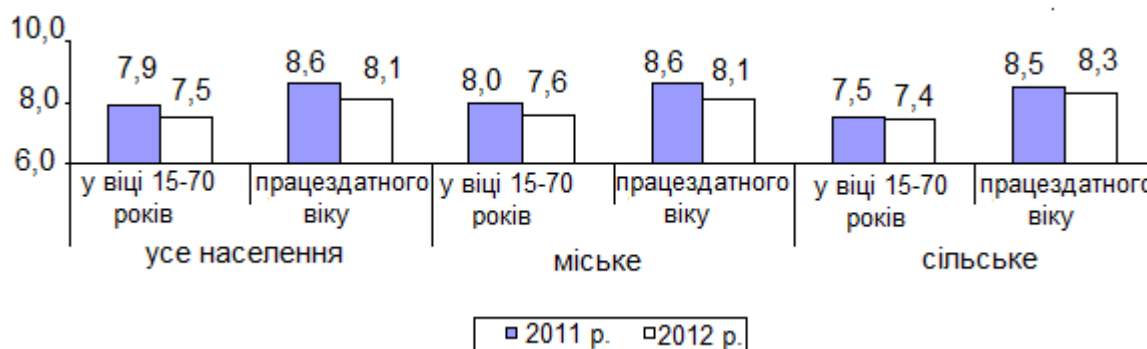

Рис. 4. Рівень безробіття населення (за методологією МОП) у 2011 – 2012 рр.

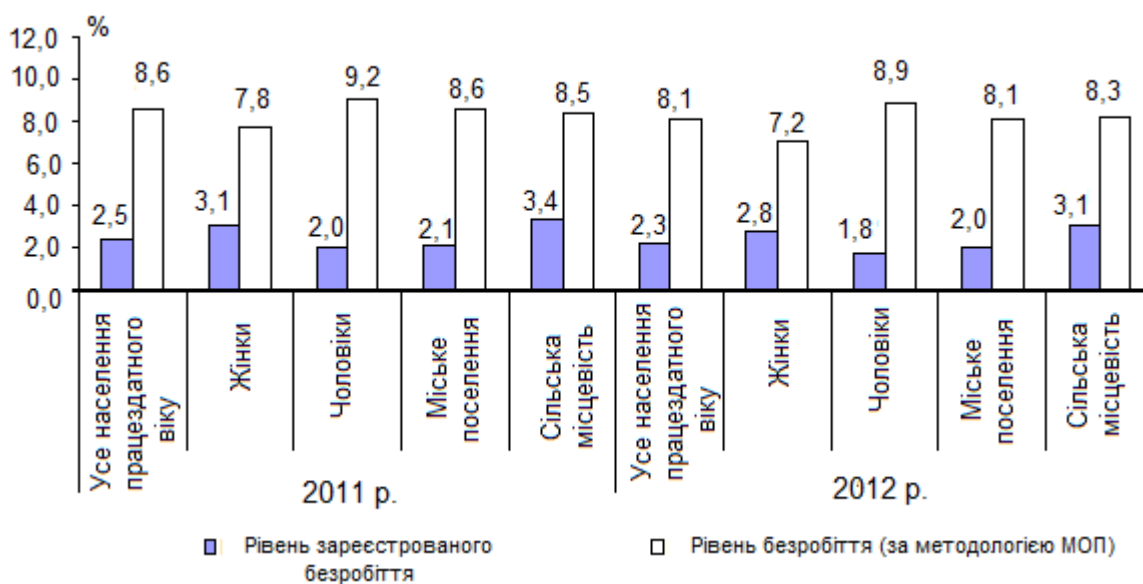

Рис. 5. Безробіття серед економічно активного населення працездатного віку за статтю та місцем проживання 2011 – 2012 рр.

Проаналізувати вище наведені дані та зробити висновки.

Завдання 16. Наявні дані про утворення та утилізація відходів за категоріями матеріалів у 2012 році (табл. 13).

**Дані про утворення та утилізацію відходів
за категоріями матеріалів у 2012 році**

Категорія	Утворено	Утилізовано, оброблено (перероблено)	Спалено з метою отримання енергії
Усього	450 726,8	143 453,5	1 082,9
Використані розчинники	0,9	0,1	–
Відходи кислот, лугів чи солей	860,2	193,6	–
Відпрацьовані оливи	26,5	29,3	0,3
Відпрацьовані хімічні каталізатори	1,6	0,0	–
Відходи хімічних препаратів	9,9	6,1	0,5
Хімічні осади та залишки	3 001,2	55,0	0,3
Осад промислових стоків	4 280,5	2 223,7	0,1
Відходи від медичної допомоги та біологічні	2,5	1,8	–
Металічні відходи	8 696,9	7 825,2	–
Скляні відходи	48,1	16,5	–
Паперові та картонні відходи	175,4	41,1	0,8
Гумові відходи	30,9	13,3	0,1
Пластикові відходи	170,3	57,3	0,4
Деревні відходи	767,5	88,8	359,2
Текстильні відходи	18,8	1,2	0,1
Відходи, що містять поліхлордифеніли	1,1	0,0	–
Непридатне обладнання	20,8	5,4	0,0
Непридатні транспортні засоби	5,9	0,1	–
Відходи акумуляторів та батарей	5,9	30,8	–
Тваринні та рослинні відходи	12 850,0	4 732,6	526,9
Тваринні відходи, отримані при виготовленні харчових препаратів і продуктів	267,5	106,7	–
Тваринні екскременти, сеча та гній	5 062,0	3 442,0	–
Побутові та подібні відходи	9 713,3	57,4	150,0
Змішані та недиференційовані матеріали	7 528,7	1 686,9	0,1
Залишки сортування	349,1	197,0	44,1
Звичайний осад	787,8	195,1	–
Пуста порода від днопоглиблювальних робіт	47 438,8	16 864,6	–
Мінеральні відходи	327 407,8	98 069,0	0,0
Відходи згоряння	20 345,6	6 884,3	0,0
Забруднений ґрунт та забруднена пуста порода від днопоглиблювання	37,9	6,6	–
Затверділі, стабілізовані або засклянілі відходи	813,4	622,0	–

За даними табл. 13 розрахувати відносну величину структури за показниками, побудувати стовбурову діаграму та зробити висновки.

Завдання 17. Наявні дані про кількість активних підприємств за регіонами України та видами економічної діяльності (табл. 14).

Таблиця 14

Кількість активних підприємств за регіонами України та видами економічної діяльності станом на 15 листопада 2013 року

Назва регіону	Кількість активних підприємств
Україна	669 993
Автономна Республіка Крим	28 833
області	
Вінницька	18 809
Волинська	13 045
Дніпропетровська	44 694
Донецька	48 580
Житомирська	15 125
Закарпатська	13 831
Запорізька	24 972
Івано-Франківська	16 722
Київська	31 716
Кіровоградська	13 518
Луганська	21 797
Львівська	34 804
Миколаївська	18 961
Одеська	39 681
Полтавська	19 707
Рівненська	12 515
Сумська	12 525
Тернопільська	13 132
Харківська	39 061
Херсонська	15 144
Хмельницька	16 183
Черкаська	16 665
Чернівецька	9 906
Чернігівська	13 195
міста	
Київ	108 791
Севастополь	8 081

Визначити відносну величину порівняння та питому вагу підприємств за регіонами у загальній чисельності їх по Україні.

Зробити висновки щодо отриманих даних.

Завдання 18. Наявні дані про кількість професійних театрів за 1990 – 2012 роки, (табл. 15).

Таблиця 15

Кількість професійних театрів за 1990 – 2012 роки

Роки	Кількість професійних театрів
1990	125
1991	130
1992	127
1993	131
1994	132
1995	136
1996	130
1997	130
1998	132
1999	131
2000	131
2001	129
2002	131
2003	135
2004	133
2005	135
2006	137
2007	138
2008	138
2009	136
2010	140
2011	133
2012	132

Визначити за даними табл. 15:

- а) середній рівень кількості театрів за досліджуваний період;
- б) абсолютний приріст за 2007 – 2012 рр.;
- в) абсолютне значення одного відсотка приросту за 2007 – 2012 роки;
- г) ланцюгові темпи зростання та приросту.

Зробити аналітичні висновки.

Завдання 19. Наявні дані про основні країни ,які є партнерами в експорті товарів у 2011 – 2012 роках (рис. 5).

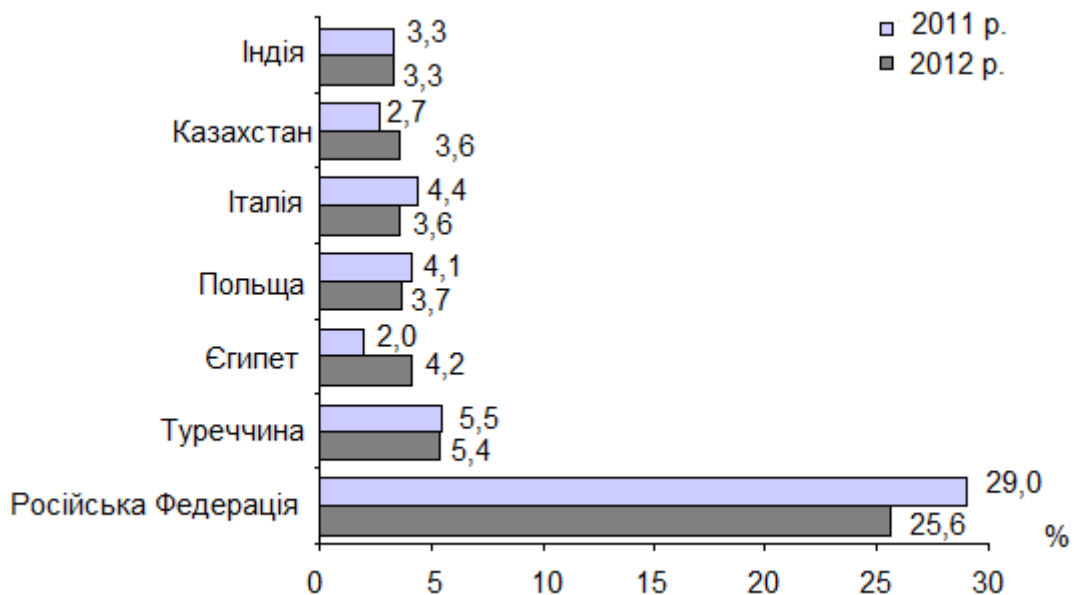

Рис. 5. Основні країни-партнери в експорті товарів у 2011 – 2012 роках

Проаналізувати дані рис. 5. та зробити висновки.

Тема 6. Забезпечення надійності та достовірності статистичної інформації

Питання до семінарського заняття

1. Поняття про достовірність первинних та зведених (агрегованих) статистичних даних.
2. Системні помилки та помилки реєстрації. Умисні перекручення державної статистичної звітності, приписки та приховування, їх причини та профілактика.
3. Організаційні та методологічні способи забезпечення достовірності статистичної інформації.
4. Логічний та арифметичний контроль.
5. Співставлення взаємопов'язаних показників у різних формах звітності.
6. Здійснення контролю засобами комплексів електронної обробки інформації.
7. Протоколи контролю та корегування даних та їх опрацювання.

8. Перевірки достовірності звітних даних: правові засади, організація перевірки, оформлення результатів, контроль за виконанням вимог органів державної статистики.

9. Адміністративне провадження згідно зі статтею 186-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

10. Профілактична робота з респондентами. Інструктивні та оглядові листи.

11. Проведення нарад та семінарів. Індивідуальні консультації та web-діалоги та конференції.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання 1. Наявні дані звіту машинобудівного підприємства за 2011 – 2013 роки (табл. 16).

Таблица 16

Забезпеченість товарно-матеріальних запасів нормальними джерелами їх формування на машинобудівному підприємстві

Показники	2011 р.	2012 р.	2013 р.	Відхил за рік (+,-)	
				12 – 11 рр.	13 – 12 рр.
1	3	4	5	6	7
Власний капітал	29 956,9	29 056,4	24 569,6	900,5	-4 486,8
Довгострокові активи	18 789,5	19 604,5	17 234,5	+815	-370
Наявність власного оборотного капіталу	11 167,4	9 451,9	7 335,1	-1 715,5	-2 116,8
Довгострокові зобов'язання	446,4	1 716,2	5 670,9	+126,8	3 954,7
Наявність власних і довгострокових джерел формування ТМЗ	10 721	7 735,7	1 664,2	-2 985,3	-601,5
Короткострокові зобов'язання	17 012,8	20 151,0	13 067,8	+3 138,2	-7 083,2
Загальна величина основних джерел формування ТМЗ	27 733,8	27 886,7	14 732	+152,9	-1314,7
Товарно-матеріальні запаси	19 396	23 225	18 066,5	+3 839	-5 158,5

1	3	4	5	6	7
Надлишок або дефіцит власного оборотного капіталу	-8 228,6	-13 773,1	-10 731,4	+4 544,5	3 041,7
Надлишок або нестача власних і довгострокових джерел формування ТМЗ	-8 675	-15 489,3	-16 402,3	+6 814,3	-813
Надлишок або нестача загальної величини основних джерел формування ТМЗ	+8 337,8	+4 661,7	-3 334,5	3 676,1	-7 996,2

Провести арифметичний контроль даних звіту машинобудівного підприємства за 2011 – 2013 роки.

Зробити висновки.

Завдання 2. Провести логічний контроль за частковими даними пробної програми перепису населення.

1. *Прізвище, ім'я, по-батькові.* Степанова Олександра Миколаївна.
2. *Стать.* Чоловіча.
3. *Дата народження.* 13.10.1981 року.
4. *Сімейний стан.* Заміжня.
5. *Освіта.* Вища.
6. *Джерела засобів існування.* На утриманні інших осіб.
7. *Ким ви є на основній роботі.* Спеціаліст вищої категорії.

Завдання 3. Наявні дані про обсяг виконаних наукових та науково-технічних робіт за 1996 – 2012 рр. (табл. 17).

Таблиця 17

Обсяг виконаних наукових та науково-технічних робіт

Роки	Всього, у фактичних цінах	У тому числі			
		фундаментальні дослідження	прикладні дослідження	розробки	науково-технічні послуги
млн грн					
1	2	3	4	5	6
1996	2 511,7	140,6	321,6	606,9	42,6
1997	1 263,4	188,5	309,2	693,7	72,0

1	2	3	4	5	6
1998	1 269,0	205,5	297,5	682,8	83,2
1999	1 578,2	220,5	330,4	918,6	108,7
2000	1 978,4	266,6	436,7	1 106,3	168,8
2001	2 275,0	353,3	304,9	1 317,2	299,6
2002	2 496,8	424,9	343,6	1 386,6	341,7
2003	3 319,8	491,2	429,8	1 900,2	498,6
2004	4 112,4	629,7	573,7	2 214,0	695,0
2005	4 818,6	902,1	0,9	2 406,9	800,7
2006	5 354,6	1 141,0	841,5	2 741,6	630,5
2006	АПП6 700,7	1 504,0	1 132,6	3 303,1	761,0
2006	8 538,9	1 927,4	1 545,7	4 088,2	977,7
2009	1 118 653,7	1 916,6	1 412,0	4 215,9	1 109,2
2010	9 867,1	2 188,4	1 617,1	5 037,0	1 024,6
2011	10 349,9	2 205,8	1 866,7	4 985,9	1 291,5
2012	11 252,7	2 621,9	2 057,7	5 369,9	1 203,2

Провести арифметичний та логічний контроль даних про обсяг виконаних наукових та науково-технічних робіт за 1996 – 2012 рр.

Зробити висновки.

Тема 7. Переписи населення. Підготовка до проведення Всеукраїнського перепису населення

Питання до семінарського заняття

1. Перепис населення, як масштабніша статистична робота. Мета проведення перепису населення. Періодичність, час проведення, критична дата проведення перепису.

2. Організаційні заходи щодо підготовки до перепису населення. Переписний інструментарій, картографічний матеріал. Списки приміщень та проживаючих у них. Підбір та навчання переписних кадрів.

3. Програма перепису населення. Переписні списки, їх види та порядок заповнення.

4. Попередній перепис населення. Основний (суцільний) обхід. Контрольний (вибірковий) обхід.

5. Етапи узагальнення матеріалів перепису населення. Календарний графік підготовки та публікації зведених матеріалів.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання 1. На рис. 6 – 9 наведено переписний лист населення. Для отримання даних необхідно надати переписний лист для заповнення мінімум 5 респондентам.

За отриманими даними провести логічний контроль та узагальнити результати перепису респондентів (при цьому згідно з чинним законодавством виконуються вимоги про конфіденційність персональних даних).

Форма 2С

Затверджено
наказом Держкомстату
України
від 30.03.2001 р. N 175

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ 2001 РОКУ

-----		Зразки нанесення міток		-----		-----		-----	
	Зміст відповідей заповненої		-----		-----		-----		-----
	переписної документації		X		#				
	забороняється повідомляти		-----		-----		-----		-----
	будь-кому. Ці дані								
	використовуються лише для								
	статистичних цілей у								
	зведеному знеособленому								
	вигляді.								

ПЕРЕПИСНИЙ ЛИСТ									
1 2									

N	N	N	N	Список проживаючих	N з.п. особи	N	N	-----	
перепис-	Инструк-	лічильної	приміщення	у приміщенні членів	у межах домо-	бланка у	портфеля	Резерв	
ного	торської	дільниці	у межах	домогосподарства N	господарства	межах		1	
відділу	дільниці	лічильної	лічильної			портфеля		2	
2С		дільниці	дільниці					3	

Прізвище та ініціали _____									

1. Ваші родинні стосунки з особою, що записана першою у домогосподарстві					10. Вища освіта				
					(для осіб віком 6 років і старше)				
1 ___ член домогосподарства, записаний першим					1 ___ повна вища (вища) загальна				
4 ___ мати, батько					6 ___ базова середня (неповна середня)				
7 ___ свекруха, свекор, теща, тесть та свояцтва					7 ___ початкова загальна (початкова)				
10 ___ інший ступінь споріднення та свояцтва					8 ___ не маю				
2 ___ дружина, чоловік									
5 ___ сестра, брат									
8 ___ баба, дід									
11 ___ не родич									

Рис. 6. Фрагмент переписного листа, який включає пункти 1 – 2

3	дочка, 6 невістка, 9 онука, N матері (батька)	початкової загальної
	син зять внук	
2.	Ваша стать 1 чоловіча 2 жіноча	4 незакінчена вища (для осіб які закінчили навчання в 1996 році і раніше)
3.	Тимчасово 1 відсутній 2 проживаючий	5 повна 9 неписьмен- загальна середня ний(на)
4.	Ваша дата народження +	(середня загальна)
	число місяць рік скільки виповнилося років	Навчальний заклад, який закінчив(ла), скільки класів (курсів), в якому році
5.	Ваше місце народження (вказіть: Автономна Республіка Крим, область, м.м.Київ, Севастополь, інша держава - назва)	11. Ви закінчили професійно-технічний навчальний заклад (для осіб віком 15 років і старших)
6.	Ваше етнічне походження (вказіть: національність, (народність) або етнічну групу)	1 так 2 ні
7.	Ваші мовні ознаки	12. Тип навчального закладу, в якому Ви навчаєтесь (для осіб віком 6 років і старших)
	а) рідна мова (вказіть)	1 вищий 3 загально-освітній
	б) якщо Ваша рідна мова не українська, то вказіть чи володієте вільно українською мовою 1 так 2 ні	2 професійно-технічний 4 інший навчальний заклад (курси) 5 не навчаюсь
	в) інша мова, якою Ви вільно володієте (вказіть)	Для осіб віком до 7 років, які не відвідують школу, вказати чи відвідують
8.	Ваше громадянство 1 Україна 2 без громадянства інша держава - назва	дошкільний заклад 6 так 7 ні
9.	Ваш сімейний стан (для осіб віком 15 років і старше)	13. Ваші джерела засобів існування
	1 ніколи не перебував(ла) у шлюбі 5 розлучений(на) 6 розійшовся(лася)	1 робота на підприємстві, в організації, установі, селянському (фермерському) господарстві
	2 перебуваю зареєстрованому шлюбі	2 робота у окремих громадян
	3 перебуваю незареєстрованому шлюбі + N дружини(чоловіка)	3 робота на власному підприємстві
	4 удівець, удова	4 робота на індивідуальній основі
		5 робота у власному селянському (фермерському) господарстві

Рис.7. Фрагмент переписного листа, який включає пункти 3 – 13

	6	робота на сімейному підприємстві без оплати праці
	7	робота в особистому підсобному господарстві
	8	прибуток від власності
	9	пенсія
	10	стипендія
	11	допомога (крім допомоги по безробіттю)
	12	допомога по безробіттю
	13	інший вид державного забезпечення
	14	на утриманні інших осіб
	15	інше джерело
		номер основного джерела засобів існування

Питання 14-19 на тимчасово проживаючих не заповнюються

14. Повна назва установи, організації, підприємства, власної справи, де Ви зайняті основною роботою, вид діяльності (вказіть)

15. Ваше заняття на основній роботі

+ _____

(вказіть докладну назву професії, посади або роботи, що виконується Вами)

16. Місцезнаходження Вашої роботи _____ на території проживання на іншій території (вказіть)

+ _____

(Автономна Республіка Крим, область, м.м. Київ, Севастополь, інша держава - назва)

17. Ваше положення у занятті (кім Ви працюєте)

1 ___ працюючий(а) 3 ___ роботодавець

Рис. 8. Фрагмент переписного листа, який включає пункт 14 – 17

2	_____ за наймом член колективного підприємства, кооперативу	4	_____ самозайнятий (а) безоплатно працюючий член сім'ї

18. У цьому населеному пункті Ви проживаєте безперервно з народження			
1	_____ так	2	_____ ні
а) якщо "ні", то вкажіть рік, з якого проживаєте _____ час переїзду припадає на період з 5.12.2000 до 5.12.2001 3 _____			
б) місце попереднього проживання (вкажіть) _____ (Автономна Республіка Крим, область, м.м. Київ, Севастополь, інша держава - назва)			
в) тип населеного пункту, з якого Ви прибули			
4	_____ міський	5	_____ сільський +
г) чи Ви є:			
6	_____ біженець	7	_____ депортований

Для жінок (віком від 15 років і старших)			
19. Ви народжували дітей			
_____ так		_____ ні	
якщо "так", вкажіть			
+ а)	скільки дітей народили _____	б)	скільки з них живі _____ +

Рис. 9. Фрагмент переписного листа, який включає пункти 18 – 19

Проаналізувати отримані результати та зробити висновки.

Тема 8. Інформаційні технології в роботі органів державної статистики

Питання до семінарського заняття

1. Місце статистики у формуванні інформатизаційного середовища суспільства.
2. Розвиток інформаційних технологій у державній статистиці.

3. Реалізація проекту Світового банку з модернізації державної статистики України.

4. Запровадження сучасних інформаційних технологій у Головному управлінні статистики у Харківській області.

5. Бази даних статистичної інформації. Побудова, ведення та використання баз даних на обласному рівні.

6. Взаємодія баз даних органів державної статистики з базами даних інших відомств.

7. Технологічне забезпечення переходу органів державної статистики на дворівневу систему.

8. Web-сайти Держстату та Головного управління статистики у Харківській області, їх структура та інформаційний контекст.

9. Запровадження електронної звітності у системі органів державної статистики: організаційний, технічний та технологічний аспекти. Електронні цифрові підписи та печатки.

10. Аналіз результатів запровадження електронної звітності у Харківській області та заходи щодо активізації цієї роботи.

Контрольні запитання для самодіагностики

1. Статистичні спостереження.

2. Напрями та форми економічної роботи органів державної статистики.

3. Джерела статистичної інформації.

4. Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України (ЄДРПОУ).

5. Запровадження електронної звітності в органах державної статистики.

6. Статистична інформація.

7. Основні класифікації, що використовуються у статистичній практиці.

8. Організаційні та методологічні способи забезпечення достовірності звітних даних.

9. Фінансова звітність, порядок її затвердження, склад та використання в державних статистичних спостереженнях.

10. Система класифікацій соціально-економічних явищ та об'єктів.

11. Форми забезпечення органів державної влади та місцевого самоврядування економічно-статистичною інформацією.

12. Статистична звітність, її правове підґрунтя, основні реквізити.

13. Методи збору, обробки та подання статистичних даних.
14. Користувачі статистичних видань та статистичної інформації.
15. Види статистичних спостережень.
16. Відповідність респондентів за недостовірність та несвоєчасність подання державної статистичної звітності.
17. Структура єдиного державного реєстру підприємств та організацій України.
18. Організаційна, статистична, економічна та перевірна робота.
19. Задачі міжнародного співробітництва у галузі статистики.
20. План державних статистичних спостережень, його зміст та структура.
21. Порядок та умови доступу до статистичної інформації.
22. Державна система класифікацій.
23. Основні напрями діяльності органів державної статистики.
24. Право власності на статистичну інформацію.
25. Організація інформаційних потоків в системі органів державної статистики.
26. Положення про Головне управління статистики у Харківській області.
27. Статистична інформація, що вільно поширюється органами державної статистики, способи їх подання.
28. Фінансова звітність, порядок її затвердження та склад.
29. Система територіальних та функціональних органів державної статистики.
30. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації.
31. Статистична звітність, її основні реквізити та порядок введення в дію.
32. Територіальні органи державної статистики.
33. Основні права й обов'язки користувачів даних статистичних спостережень.
34. Суцільні та вибіркові обстеження у статистичній практиці.
35. Держстат України як центральний орган державної виконавчої влади.
36. Основні права та обов'язки респондентів.
37. Система законодавчих актів, що регулює статистичну діяльність в Україні.

38. Права та обов'язки працівників державної статистики.
39. Галузева та міжгалузева статистична звітність.
40. Правові та організаційні засади функціонування державної статистики України.
41. Відносини органів державної статистики з органами, що збирають адміністративні дані.
42. Основні завдання органів державної статистики України та їх місце у системі управління державою.
43. Користувачі статистичної інформації, форми роботи з ними.
44. Суцільне та вибіркоче статистичні спостереження.
45. Структура органів державної статистики України та її вдосконалення.
46. Перепис населення.
47. Становлення та розвиток статистики України.
48. Основні обов'язки органів державної статистики.
49. Перевірка роботи органів державної статистики.
50. Основні права органів державної статистики.
51. Статистична робота. План державних статистичних спостережень.
52. Місце статистики у системі державного управління.
53. Основні завдання органів державної статистики.
54. Об'єктивні передумови виникнення статистики як виду суспільної діяльності.
55. Органи державної статистики України.

Рекомендована література

Башина О. Э. Общая теория статистики: Статистическая методология в изучении коммерческой деятельности : учебник / под. ред. О. Э. Башиной, А. А. Спирина. – 5-е изд., доп. и пере раб. – М : Финансы и статистика, 2000. – 440 с.

Бек В. Л. Теорія статистики : навч. посібн. / В. Л. Бек. – К. : Центр навчальної літератури, 2002. – 288 с.

Герасименко С. С. Статистика / за ред. С. С. Герасименко. – К. : КНЕУ, 1998. – 468 с.

Гусаров В. М. Теория статистики / В. М. Гусаров. – М. : ЮНИТИ – ДАНА, 2003. – 464 с.

Джессен Р. Методы статистических обследований / пер. с англ. Ю. П. Лукашина, Я. Ш. Паппэ ; под ред. Е. М. Четыркина. – М. : Финансы и статистика, 1985. – 318 с.

Ефимова М. Р. Общая теория статистики: учебник. / М. Р. Ефимова, Е. В. Петрова, В. Н. Румянцев. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2007. – 416 с.

Єріна А. М. Статистика : навч. метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А. М. Єріна, Р. М. Моторин, А. В. Головач, та ін – К. : КНЕУ, 2001. – 448 с.

Єріна А. М. Економічна статистика: практикум / А. М. Єріна, О. К. Мазуренко, З. О. Кальян. – К. : ТОВ "УВПУ "Екс Об", 2002. – 232 с.

Кендэл М. Временные ряды / М. Кендэл. пер. с англ. и предисл. Ю.П. Лукашина. – М. : Финансы и статистика, 1981. – 358 с.

Кильдышев Г. С. Общая теория статистики / Г. С. Кильдышев, В. Е. Овсиенко и др. – М. : Статистика, 1986. – 423 с.

Ковтун Н. В. Загальна теорія статистики : курс лекцій / Н. В. Ковтун, В. С. Столяров. – К., 1996. – 144 с.

Лугінін О. Є. Статистика : підручник. / О. Є. Лугінін. 2-е вид., перероб. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.

Мармоза А. Т. Теорія статистики / А. Т. Мармоза – К. : Ельга, Ніка-Центр, 2003. – 392 с.

Методологічні положення зі статистики. Вип. 2, т. 2 / Держ. ком. Статистики України. – К. : ІВЦ Держкомстату України, 2006. – 568 с.

Опря А. Т. Статистика (з програмованою формою контролю знань). Математична статистика. Теорія статистики / А. Т. Опря. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 472 с.

Пасхавер И. С. Средние величины в статистике / И. С. Пасхавер. – М. : Статистика, 1979. – 172 с.

Про державну статистику : закон України // Голос України. – 1992. – № 43.

Про затвердження стратегії розвитку державної статистики на період до 2008 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 13 липня 2004 року, № 910 // Урядовий кур'єр. – 2004. – 19 серпня, № 156.

Про заходи щодо розвитку державної статистики : Указ Президента України від 22 листопада 1997 року № 1299/97 // Статистика України. – 1998. – № 1.

Уманець Т. В. Економічна статистика : навчальний посібник / Т. В. Уманець ; за заг. ред. Т. В. Уманець. – К. : Знання, 2006. – 429 с.

Фещур Р. В. Статистика: теоретичні засади і прикладні аспекти / Р. В. Фещур, А. Ф. Барвінський, В. П. Качур та ін. ; за заг. ред. Р. В. Фещура. – Львів : "Інтелект-Захід", 2003. – 576 с.

Шмойловой Р. А. Теория статистики / под ред. Р. А. Шмойловой. – 3-е изд., перераб. – М. : Финансы и статистика, 1999. – 464 с.

Юрков Ю. А. Статистический словарь / Ю. А. Юрков. – М. : Финстатинформ, 1996. – 479 с.

Конституція України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Офіційний сайт Державної служби статистики. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Про Всеукраїнський перепис населення : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uprstat.kharkov.ukrtel.net/ua/standard_bases/02.html.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Практичні завдання
з навчальної дисципліни
"МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ СТАТИСТИКИ"
для студентів напряму підготовки
6.030506 "Прикладна статистика"
денної форми навчання**

Укладачі: **Раєвська** Олена Валентинівна
Наумов Ігор Григорович
Свидло Ганна Ігорівна

Відповідальний за випуск **Раєвська О. В.**

Редактор **Бутенко В. О.**

Коректор **Маркова Т. А.**

План 2014 р. Поз. № 156.

Підп. до друку 03.12.2014 р. Формат 60 x 90 1/16. Папір MultiCopy. Друк Riso.

Ум.-друк. арк. 2,5. Обл.-вид. арк. 3,13. Тираж 40 прим. Зам. № 311.

Видавець і виготівник – видавництво ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, пр. Леніна, 9-А

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
Дк № 481 від 13.06.2001 р.*